

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 juin 2013

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**visant à instituer un Comité D chargé de
contrôler les différents lieux de privation de
liberté en Belgique**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME **Marie-Christine MARGHEM**

SOMMAIRE**Page**

I. Procédure	3
II. Exposés introductifs	3
III. Discussion	5
IV. Votes de la proposition de résolution (DOC 53 2781/001)	7

Document précédent:

Doc 53 **2781/ (2012/2013):**

001: Proposition de résolution de M. Lahssaini et consorts.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 juni 2013

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**tot oprichting van een Comité D dat toezicht
houdt op de verschillende plaatsen in België
waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Marie-Christine MARGHEM**

INHOUD**Blz.**

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzettingen	3
III. Bespreking.....	5
IV. Stemmingen over het voorstel van resolutie (DOC 53 2781/001)	7

Voorgaand document:

Doc 53 **2781/ (2012/2013):**

001: Voorstel van resolutie van de heer Lahssaini c.s.

6400

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Sophie De Wit, Koenraad Degroote, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh
PS	Mohammed Jabour, Laurence Meire, André Perpète, Özlem Özen
CD&V	Sonja Becq, Raf Terwingen
MR	Philippe Goffin, Marie-Christine Marghem
sp.a	Renaat Landuyt
Ecolo-Groen	Stefaan Van Hecke
Open Vld	Carina Van Cauter
VB	Bert Schoofs
cdH	Christian Brotcorne

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Siegfried Bracke, Daphné Dumery, Theo Francken, Miranda Van Eetvelde, Ben Weyts
Thierry Giet, Karine Lalieux, Yvan Mayeur, N
Stefaan De Clerck, Gerald Kindermans, Liesbeth Van der Auwera
Corinne De Permentier, Denis Ducarme, Charles Michel
Rosaline Mouton, Peter Vanvelthoven
Juliette Boulet, Fouad Lahssaini
Patrick Dewael, Sabien Lahaye-Battheu
Gerolf Annemans, Peter Logghe
Joseph George, Benoît Lutgen

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

INDEP-ONAFH Laurent Louis

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie
INDEP-ONAFH	:	Indépendant-Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de résolution lors de ses réunions du 4 juin et 12 juin 2013.

I. — PROCÉDURE

Au cours de la réunion du 12 juin 2013, M. Koenraad Degroote (N-VA) a demandé à la commission de lier, compte tenu de leur connexité, l'examen des propositions de lois concernant l'indépendance et le fonctionnement des organes de surveillance pénitentiaires (I) et (II) (DOC 53 2730/001 et DOC 53 2731/001), dont il est coauteur, à la discussion de la proposition de résolution visant à instituer un Comité D chargé de contrôler les différents lieux de privation de liberté en Belgique (DOC 53 2781/001).

À la demande de M. Koenraad Degroote (N-VA), les propositions de loi initialement jointes concernant l'indépendance et le fonctionnement des organes de surveillance pénitentiaires (I) et (II) (DOC 53 2730/001 et DOC 53 2731/001) ont été dissociées de la proposition de résolution (DOC 53 2781/001) avant le vote de cette proposition de résolution.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de résolution visant à instituer un Comité D chargé de contrôler les différents lieux de privation de liberté en Belgique (DOC 53 2781/001)

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen), auteur principal, indique que sa proposition de résolution vise à instituer un Comité "D" (pour détention), chargé de contrôler l'ensemble des lieux de privation de liberté en Belgique. Il précise que, la personne privée de sa liberté d'aller et venir étant dans une position particulièrement vulnérable, un contrôle du respect des règles et des droits fondamentaux de cette personne par l'autorité chargée de sa détention est donc indispensable pour éviter tout risque de mauvais traitement. Il est essentiel de disposer d'un contrôle externe, indépendant et effectif. Ce contrôle est actuellement dévolu au Conseil central de surveillance pénitentiaire et à des commissions de surveillance locales auprès des prisons, créés par l'arrêté royal du 4 avril 2003 modifiant celui du 21 mai 1965 portant règlement général des établissements pénitentiaires.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit voorstel van resolutie besproken tijdens haar vergaderingen van 4 en 12 juni 2013.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 12 juni 2013 verzoekt de heer Koenraad Degroote (N-VA) de commissie de bespreking van de wetsvoorstellen betreffende de onafhankelijkheid en de werking van de organen van toezicht op het gevangeniswezen (I) en (II) (DOC 53 2730/001 en DOC 53 2731/001) — waarvan hij mede-indiener is — toe te voegen aan de bespreking van het voorstel van resolutie tot oprichting van een Comité D dat toezicht houdt op de verschillende plaatsen in België waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd (DOC 53 2781/001), gelet op hun onderlinge verwevenheid.

Op verzoek van de heer Koenraad Degroote (N-VA) worden de eerder toegevoegde wetsvoorstellen betreffende de onafhankelijkheid en de werking van de organen van toezicht op het gevangeniswezen (I) en (II) (DOC 53 2730/001 en DOC 53 2731/001) losgekoppeld van voorstel van resolutie DOC 53 2781/001, alvorens over te gaan tot de stemming over dit voorstel van resolutie.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Voorstel van resolutie tot oprichting van een Comité D dat toezicht houdt op de verschillende plaatsen in België waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd (DOC 53 2781/001)

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen), hoofdindienster, wijst erop dat zijn voorstel van resolutie strekt tot oprichting van een "Comité D" (waarbij "D" voor detentie staat). Het wordt ermee belast toezicht te houden op de verschillende plaatsen in België waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd. Hij licht toe dat aangezien iemand die van zijn vrijheid van gaan en staan is beroofd, zich in een bijzonder kwetsbare positie bevindt, de autoriteit die belast is met de detentie van die persoon, nauwgezet moet toezien op de naleving van de regels en de fundamentele rechten van die persoon, om elk risico op slechte behandeling te voorkomen. Het is van cruciaal belang te beschikken over een extern, onafhankelijk en doelmatig toezicht. Momenteel wordt dat toezicht uitgeoefend door de Centrale Toezichtsraad voor het gevangeniswezen en door lokale commissies van toezicht, welke werden opgericht bij het koninklijk besluit van 4 april 2003 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen.

Ces commissions de surveillance sont confrontées à de nombreux problèmes de fonctionnement imputables à un manque d'encadrement et de moyens et au fait qu'elles fonctionnent sur une base purement volontaire. Ces problèmes sont régulièrement dénoncés par différentes instances nationales et supranationales, comme notamment le Conseil central de surveillance pénitentiaire et le médiateur fédéral¹ qui recommande d'organiser un contrôle indépendant et effectif sur les lieux de détention. En outre, c'est le ministre de la Justice qui a le pouvoir de nomination des instances de surveillance, la détermination de leurs règles de fonctionnement et l'octroi de leurs moyens.

L'orateur rappelle par ailleurs que la Belgique a signé en octobre 2005 le Protocole facultatif à la Convention des Nations Unies contre la torture (OPCAT), par lequel les États parties s'engagent à mettre en place un mécanisme de prévention chargé de visiter tous les lieux de détention et d'examiner les conditions de détention des personnes privées de leur liberté. En 2008, le Comité des Nations Unies contre la torture a recommandé que la Belgique prenne les mesures nécessaires pour ratifier dans les meilleurs délais le Protocole et instituer un mécanisme de prévention de la torture ou autres traitements cruels, inhumains ou dégradants.

De même, le Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains et dégradants a souligné l'intérêt que pourrait présenter la mutation du système de contrôle existant vers un Comité "D", exerçant son mandat parallèlement aux Comités "P" et "R", et dont la mission principale serait la visite régulière des différents lieux de privation en Belgique.

Les auteurs de la présente proposition de résolution demandent donc au gouvernement d'entendre ces recommandations et d'y répondre au plus vite.

B. Proposition de loi concernant l'indépendance et le fonctionnement des organes de surveillance pénitentiaire (I) (DOC 53 2730/001)

M. Koenraad Degroote (N-VA), coauteur, précise que cette proposition de loi vise à rattacher le Conseil central de surveillance pénitentiaire et les commissions de surveillance à la Chambre des représentants afin

¹ <http://www.federaalombudsman.be/fr/bibliotheque/recommandations/algemene-aanbevelingen/2010/rg-1002>

Die commissies van toezicht hebben te kampen met heel wat werkingsmoeilijkheden omdat ze moeten optreden met onvoldoende mensen en middelen, en op een louter vrijwillige basis. Die moeilijkheden worden geregeld aangeklaagd door verschillende nationale en supranationale instellingen, zoals met name de Centrale Toezichtsraad voor het gevangeniswezen en de federale ombudsman¹; laatstgenoemde beveelt aan op de detentieplaatsen een "onafhankelijk en doeltreffend" toezicht in te stellen. Voorts is de minister van Justitie bevoegd de toezichthoudende instanties te benoemen, alsook hun werkingsregels en de toekenning van hun middelen te bepalen.

Tevens herinnert de spreker eraan dat België in oktober 2005 het Facultatief protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties tegen foltering (OPCAT) heeft ondertekend waarbij de Staten die partij zijn bij het Verdrag, er zich toe verbinden om een nationaal preventiemechanisme op te richten dat alle plaatsen van vasthouding dient te bezoeken en belast is met het onderzoeken van de omstandigheden waarin de van hun vrijheid beroofde personen zich bevinden. Het VN-Comité tegen foltering heeft in november 2008 aanbevolen dat België de nodige maatregelen zou nemen om het Protocol onverwijld te bekrachtigen en een preventiemechanisme uit te werken tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandelingen.

Zo heeft ook het Europees Comité inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (CPT) gewezen op het mogelijke belang van een omvorming van het bestaande controlesysteem in een Comité "D", dat zijn mandaat parallel met dat van de Comités P en I zou uitoefenen en tot belangrijkste taak zou hebben geregeld een bezoek te brengen aan de verschillende plaatsen in België waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd.

De indieners van dit voorstel van resolutie verzoeken de regering dus oor te hebben voor die aanbevelingen en er zo spoedig mogelijk een antwoord op te geven.

B. Wetsvoorstel betreffende de onafhankelijkheid en de werking van de organen van toezicht op het gevangeniswezen (I) (DOC 53 2730/001)

De heer Koenraad Degroote (N-VA), mede-indiener, preciseert dat dit wetsvoorstel tot doel heeft de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen en de Commissies van toezicht onder te brengen bij

¹ <http://www.federaalombudsman.be/nl/bibliotheek/aanbevelingen/algemene-aanbevelingen/2010/aa-1002>

d'assurer leur indépendance à l'égard du ministre de la Justice et de prévoir un appui adéquat en faveur de leur professionnalisme.

C. Proposition de loi concernant l'indépendance et le fonctionnement des organes de surveillance pénitentiaire (II) (DOC 53 2731/001)

M. Koenraad Degroote (N-VA), coauteur, précise que cette proposition de loi entend assurer l'indépendance et le professionnalisme des organes de surveillance pénitentiaire. Dorénavant, un tiers indépendant, à savoir le président du tribunal de l'application des peines, réglera les différends entre un conseiller-directeur de prison et une commission de surveillance en rapport avec l'accomplissement des missions confiées à la commission. Il est également proposé que l'Institut de formation judiciaire forme les membres et les secrétaires du Conseil central de surveillance pénitentiaire et des commissions de surveillance. L'orateur ajoute que l'intention est de fonctionner par analogie avec la Commission de la protection de la vie privée et de faire siéger dans ces commissions de surveillance des juristes, des psychologues et des criminologues.

III. — DISCUSSION

Madame Annemie Turtelboom, ministre de la Justice, rappelle qu'on dispose actuellement déjà d'un Conseil central de surveillance pénitentiaire et que le Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains et dégradants vient régulièrement visiter les prisons belges et fait rapport de ces visites, de manière critique et indépendante. Elle se demande en outre quelles seraient les implications budgétaires de la mise en place d'un Comité "D". Elle n'est par conséquent pas favorable à la création d'un nouveau comité à cet effet.

M. Christian Brotcorne (cdH) souligne l'importance et l'intérêt de ce contrôle. Si le rapport du médiateur est intéressant à cet égard, l'orateur précise qu'un rapport récent du Conseil central de surveillance pénitentiaire² allait aussi dans le sens d'une autonomie et d'une mise sous l'autorité du Parlement plutôt que du ministre de la Justice. Il y a donc clairement une demande en ce sens. Il propose néanmoins que la commission de la Justice travaille sur des éléments concrets, telles que

² http://justice.belgium.be/fr/binaries/rapport_conseil_central_surveillance_penitentiaire_2008-2010_tcm421-156810.pdf, p.10-11

de la Kamer van volksvertegenwoordigers teneinde hun onafhankelijkheid ten aanzien van de minister van Justitie te verzekeren en de juiste ondersteuning voor een professionele werking mogelijk te maken.

C. Wetsvoorstel betreffende de onafhankelijkheid en de werking van de organen van toezicht op het gevangeniswezen (II) (DOC 53 2731/001)

De heer Koenraad Degroote (N-VA), mede-indiener, preciseert dat dit wetsvoorstel de onafhankelijkheid van de organen van toezicht op het gevangeniswezen wil verzekeren en een professionele werking mogelijk wil maken. Voortaan regelt een onafhankelijke derde, met name de voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank, betwistingen tussen een adviseur-gevangenisdirecteur en een Commissie van toezicht met betrekking tot de uitoefening van de taken van de Commissie. Ook wordt voorgesteld dat het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding de leden en secretarissen van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen en de Commissies van toezicht zou opleiden. De spreker voegt eraan toe dat het de bedoeling is te werken naar analogie met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in de commissies van toezicht juristen, psychologen en criminologen zitting te laten hebben.

III. — BESPREKING

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie, wijst erop dat er al een Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen bestaat en dat het Europees Comité inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen geregeld de Belgische gevangenen bezoekt en daarover op een kritische en onafhankelijke wijze rapporteert. Zij vraagt zich bovendien af welke budgettaire weerslag de oprichting van een Comité "D" zou hebben. Zij is dus geen voorstander van een nieuw comité dat zich met dat toezicht zou gaan bezighouden.

De heer Christian Brotcorne (cdH) wijst op het belang en op het voordeel van die controle. Het rapport van de ombudsman is weliswaar interessant in dat opzicht, maar de spreker geeft aan dat ook in een recent rapport van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen² werd gepleit voor autonomie en voor een ondertoezichtplaatsing van het Parlement veeleer dan van de minister van Justitie. Er is dus duidelijk een vraag in die zin. Hij stelt niettemin voor dat de commissie

² http://justitie.belgium.be/nl/binaries/centrale_toezichtsraad_rapport_2008-2010_tcm265-156810.pdf, blz. 10-11.

les recommandations du Conseil central de surveillance pénitentiaire et pas sur une résolution.

Mme Sophie De Wit (N-VA) est d'accord avec les objectifs de cette proposition de résolution. Il est clair que le contrôle actuel ne fonctionne pas correctement — comme c'est confirmé par les acteurs du terrain — et qu'il est essentiel de disposer d'un contrôle indépendant du ministre de la Justice. La question est urgente, en particulier dans le cadre du report de l'entrée en vigueur de la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus. L'oratrice souligne le fait que ses propositions de loi, sur le même sujet, concernant l'indépendance et le fonctionnement des organes de surveillance pénitentiaires (I) et (II) (DOC 53 2730/001 et DOC 53 2731/001) sont plus concrètes que la proposition de résolution et elles proposent des solutions pour garantir cette indépendance.

M. Stefaan De Clerck (CD&V) approuve lui aussi l'ambition de la proposition de résolution. Selon l'orateur, on peut s'attaquer à cette problématique soit par le biais des structures existantes, soit en mettant en place de nouvelles structures. Il fait référence à la réponse de la ministre de la Justice à une question orale posée par son collègue M. Raf Terwingen sur le sujet en juillet 2012³. Il doute qu'il soit possible de prévoir un contrôle parlementaire, ce qui constitue le noeud de cette problématique. Premièrement, il faut pouvoir rendre opérationnels les instruments existants. En outre, la problématique de la surveillance des prisons ne constitue pas une matière purement fédérale, mais bien une matière complexe pour laquelle il existe des compétences des Communautés également. Il est par ailleurs indispensable de ratifier le Protocole facultatif à la Convention des Nations Unies contre la torture. Selon M. De Clerck, la problématique des droits de l'homme est beaucoup plus large que la seule question de la surveillance des prisons, et cette problématique est examinée de manière beaucoup plus globale par le gouvernement. L'orateur souligne enfin que le fait de confier au tribunal de l'application des peines le règlement des différends entre un conseiller-directeur de prison et une commission de surveillance en rapport avec l'accomplissement des missions confiées à la commission relève d'un autre débat.

³ Question n° 12972 de M. Raf Terwingen sur un mécanisme de prévention national contre la torture de prisonniers, <http://www.lachambre.be/doc/CCRI/pdf/53/ic538.pdf>.

voor de Justitie werkt op grond van concrete elementen, zoals de aanbevelingen van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen, en niet op basis van een voorstel van resolutie.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) is het eens met de doelstellingen van dit voorstel van resolutie. Het ligt voor de hand dat de huidige controle niet correct werkt — wat wordt bevestigd door de praktijkmensen — en dat het van groot belang is te beschikken over een controle die onafhankelijk is van de minister van Justitie. De kwestie is dringend, in het bijzonder in het kader van het uitstel van de inwerkingtreding van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden. De spreker attendeert erop dat haar over hetzelfde onderwerp gaande wetsvoorstellen betreffende de onafhankelijkheid en de werking van de organen van toezicht op het gevangeniswezen (I) en (II) (DOC 53 2730/001 en DOC 53 2731/001) concreter zijn dan het voorstel van resolutie en dat ze oplossingen bevatten om die onafhankelijkheid te garanderen.

Ook de heer *Stefaan De Clerck (CD&V)* stemt in met wat door het voorstel van resolutie wordt nagestreefd. Volgens de spreker kan men die problematiek aanpakken ofwel via de bestaande structuren, ofwel door nieuwe structuren op te richten. De spreker verwijst naar het antwoord van de minister van Justitie op een mondelinge vraag die volksvertegenwoordiger Raf Terwingen daarover in juli 2012 heeft gesteld³. Hij betwijfelt of het mogelijk is te voorzien in parlementair toezicht; daar wringt het schoentje. Eerst en vooral moeten de bestaande instrumenten operationeel worden gemaakt. Bovendien is het toezicht op de detentieplaatsen geen louter federale bevoegdheid, maar een complexe aangelegenheid waarvoor ook de gemeenschappen bevoegd zijn. Voorts moet het Facultatief Protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties tegen foltering absoluut worden geratificeerd. Volgens de heer De Clerck behelst het vraagstuk van de mensenrechten veel meer dan louter het toezicht op de detentieplaatsen en vat de regering de aanpak ervan veel ruimer op. Ten slotte beklemtoont de spreker dat het feit dat de strafuitvoeringsrechtbank wordt belast met de beslechting van geschillen tussen een adviseur-gevangenisdirecteur en een commissie van toezicht met betrekking tot de uitoefening van de taken van die commissie, de bespreking van dit voorstel van resolutie te buiten gaat.

³ Vraag nr. 12972 van de heer Raf Terwingen aan de minister van Justitie over "een nationaal preventiemechanisme tegen foltering van gedetineerden", zie <http://www.dekamer.be/doc/CCRI/pdf/53/ic538.pdf>.

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen) rappelle que ce sont des organismes internationaux — le Comité des Nations Unies contre la torture et le Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains et dégradants — mais aussi le médiateur fédéral qui recommandent la mise en place d'un contrôle indépendant sur les lieux de détention et la ratification du Protocole de 2005. Les commissions de surveillance dépendant de la ministre de la Justice ne disposent pas de l'indépendance nécessaire à l'exercice de leurs missions. L'orateur rappelle aussi que les problèmes de fonctionnement de ces commissions de surveillance sont dus notamment au manque de moyens dont elles disposent et au fait qu'elles fonctionnent sur base du volontariat. La question budgétaire devra être abordée, il existe d'ailleurs déjà une demande de moyens de la part des commissions de surveillance. Il faudra donc trouver ces moyens nécessaires. Pour l'orateur, c'est toutefois surtout une question de principe. En outre, comme l'a dit le Comité des Nations Unies contre la torture, la complexité de la structure de l'État belge ne doit pas constituer un frein à la création d'un mécanisme efficace et indépendant de contrôle dans les lieux de détention. Un ensemble de structures fonctionnant sur base de protocoles d'accord permettent soit aux Communautés et Régions, soit à l'État fédéral d'être responsables de l'instance. Il faut une volonté politique de mettre en place un tel organe de contrôle. M. Lahssaini rappelle en outre que la proposition de résolution ne concerne pas seulement les prisons mais bien tous les lieux de privation de liberté en Belgique.

IV. — VOTES DE LA PROPOSITION DE RÉSOLUTION (DOC 53 2781/001)

Le considérant A est rejeté par 7 voix contre 4 et 4 abstentions.

Les considérants B et C sont successivement rejetés par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

Le considérant D est rejeté par 9 voix contre 4 et 2 abstentions.

Le point 1 du dispositif est rejeté par 8 voix contre 5 et une abstention.

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen) wijst erop dat niet alleen internationale organisaties (het VN-Comité tegen foltering en het Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing), maar ook de federale ombudsman aanbevelen te voorzien in een onafhankelijk toezicht op de detentieplaatsen, alsook om het Protocol van 2005 te ratificeren. De commissies van toezicht die ressorteren onder de minister van Justitie, beschikken niet over de onafhankelijkheid die vereist is om hun taken te vervullen. De spreker herinnert er tevens aan dat de werkingsproblemen van die commissies van toezicht meer bepaald te wijten zijn aan het gebrek aan beschikbare middelen, alsook aan het feit dat hun werking op vrijwilligerswerk is gesteund. Het financiële aspect zal aan bod moeten komen; de commissies van toezicht vragen overigens al om middelen. Die vereiste financiële middelen zal men dus moeten vinden. De spreker meent evenwel dat het vooral een principekwestie is. Zoals het VN-Comité tegen Foltering heeft opgemerkt, mag de complexe Belgische staatsstructuur overigens geen belemmering vormen voor de oprichting van een doeltreffend en onafhankelijk toezichtmechanisme in de detentieoorden. Krachtens protocolakkoorden opgerichte structuren kunnen de gemeenschappen en de gewesten, dan wel de Federale Staat bevoegd maken in verband met dit mechanisme. Er moet een politieke wil zijn om een dergelijk controleorgaan in te stellen. De heer Lahssaini wijst er voorts op dat het voorstel van resolutie niet alleen de gevangenen beoogt, maar alle plaatsen in België waar mensen van hun vrijheid zijn beroofd.

IV. — STEMMINGEN OVER HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE (DOC 53 2781/001)

Considerans A wordt verworpen met 7 tegen 4 stemmen en 4 onthoudingen.

De consideransen B en C worden achtereenvolgens verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Considerans D wordt verworpen met 9 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen.

Punt 1 van het verzoekend gedeelte wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

Les points 2 à 9 du dispositif sont successivement rejetés par 8 voix contre 4 et 2 abstentions.

La proposition de résolution est dès lors rejetée.

Le rapporteur,

Marie-Christine
MARGHEM

La présidente,

Kristien
VAN VAERENBERG

De punten 2 tot 9 van het verzoekend gedeelte worden achtereenvolgens verworpen met 8 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen.

Het voorstel van resolutie is derhalve verworpen.

De rapporteur,

Marie-Christine
MARGHEM

De voorzitter,

Kristien
VAN VAERENBERG